

Súd:	Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka:	3Svk/14/2024
Identifikačné číslo spisu:	5022200646
Dátum vydania rozhodnutia:	29. mája 2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Michal Dzurdzík
Funkcia:	predseda senátu
ECLI:	ECLI:SK:NSSSR:2025:5022200646.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne: D.. T. K., J.. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom A..G..X. XX, XXX XX J., právne zastúpená: JUDr. Viera Nováková, advokátka so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 026 556, proti žalovanému: Mesto Ružomberok, so sídlom Námestie A. Hlinku 1, 034 01 Ružomberok, IČO: 00 315 737, právne zast.: JUDr. Dominika Lidayová Bašaryová, advokátka so sídlom Riadok 1962/7, 034 01 Ružomberok, o žalobe opomenutého účastníka, o kasačnej sťažnosti opomenutého sťažovateľa: CPI Slovakia, a.s., so sídlom Mostová č. 34, 034 01 Ružomberok IČO: 35 818 280, právne zastúpený: JUDr. Matej Csenky, advokát so sídlom Moyzesova č. 8, 821 01 Piešťany a o kasačnej sťažnosti žalovaného, takto

r o z h o d o l :

Senát 3S postupuje vec veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e

I. Dôvody postúpenia

1. K postúpeniu veci veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“) podľa § 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) pristúpil senát 3S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „predkladajúci senát“) po tom, čo pri svojom rozhodovaní dospel k právnemu názoru odlišnému od právneho názoru vyjadreného v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaného pod sp. zn. 10Sžk/38/2018 z 10. decembra 2018 (ďalej len „odlišné uznesenie“).

2. Právnou otázkou, pri ktorej riešení sa chce predkladajúci senát odchýliť od predchádzajúcej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je: prípustnosť aplikácie procesného inštitútu vedľajšieho účastníka v konaní o žalobe opomenutého účastníka podľa § 179 SSP. Z uvedeného následne vyplýva prípustnosť podanej kasačnej sťažnosti týmto subjektom (vedľajším účastníkom) ako opomenutým sťažovateľom.

II. Opis preskúmvanej veci

3. Žalobkyňa sa žalobou doručenou správne súdu dňa 21.12.2022 domáhala uloženia povinnosti žalovanému doručiť žalobkyni, ako opomenutému účastníkovi, v administratívnom konaní o umiestnení stavby „VILLADOMY Ružomberok“, územné rozhodnutie sp. zn. OSS-7131-22/2019-AV zo dňa 20.12.2019, ktorým žalovaný rozhodol o umiestnení stavby na pozemkoch - parcela C KN č.

7624/4, parcela C KN č. 7624/19 a parcela C KN č. 7624/21, ktoré sú zapísané na LV č. XXXXX. Žalobkyňa uviedla, že žalovaný jej vyššie označené rozhodnutie nedoručil, hoci podľa žalobkyne jej prináležal status účastníka územného konania, ako vlastníčky parcely C KN č. 7624/23, parcely C KN č. 7624/22, parcely C KN č. 7624/24, parcely C KN č. 7624/25 a parcely C KN č. 7624/15.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. ZA-31S/215/2022-133 zo dňa 19.12.2023 uložil žalovanému povinnosť doručiť v žalobkyňi rozhodnutie žalovaného Č. j.: OSS-7131-22/2019-AV zo dňa 20.12.2019 v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia súdu. Voči predmetnému uzneseniu krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-31S/215/2022-133 zo dňa 19.12.2023 podala kasačnú sťažnosť spoločnosť CPI Slovakia, a.s. so sídlom Mostová č. 34, 034 01 Ružomberok IČO: 35 818 280 ako tzv. opomenutý sťažovateľ a namietal dôvody podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP.

5. Z hľadiska dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP opomenutý sťažovateľ namietal, že je nositeľom práv a povinností z rozhodnutia žalovaného č. j.: OSS-7131-22/2019-AV zo dňa 20.12.2019 na základe Zmluvy o postúpení práv a povinností uzatvorenej dňa 10.01.2020 medzi spoločnosťou Monero, s.r.o. (IČO: 51 142 325) ako postupcom a opomenutým sťažovateľom ako postupníkom. Správny súd ho mal ex lege vyzvať v konaní vedenom pod sp. zn. ZA-31S/215/2022 na vyjadrenie podľa ustanovenia § 32 ods. 3 písm. a) SSP v spojení s ustanovením § 32 ods. 4 SSP (zároveň mu mal doručiť správnu žalobu), nakoľko ako vyplýva z napadnutého uznesenia, správny súd nahliadnutím do katastrálnej mapy zistil, že k predmetným pozemkom, ktorých sa týka územné rozhodnutie má žalobkyňa vecné bremeno (čo síce nie je pravda, ale k tomu sa opomenutý sťažovateľ vyjadruje nižšie) a teda pri tomto nahliadnutí nepochybne zistil, resp. mohol a mal zistiť, že výlučným vlastníkom predmetných pozemkov, ktorých sa týka územné rozhodnutie je práve opomenutý sťažovateľ. Uvedeným postupom správneho súdu došlo k významnému zásahu do práva opomenutého sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, čo je samo o sebe dôvodom na vyhovie tejto kasačnej sťažnosti. Zároveň sa odvolal na ust. § 442 ods. 2 SSP.

III. Argumentácia predkladajúceho senátu

6. Podľa ustanovenia § 442 ods. 2 SSP, kasačnú sťažnosť môže podať aj ten, kto tvrdí, že mal byť účastníkom konania a správny súd s ním ako s účastníkom konania nekonal.

7. Podľa ustanovenia § 32 ods. 3 písm. a) SSP, ďalšími účastníkmi sú tí, ktorí boli účastníkmi administratívneho konania, ak odseky 4 a 5 neustanovujú inak.

8. Podľa § 33 SSP, ak sa od začatia konania nekoná s niekým, o ktorého právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach sa má konať, len čo sa o tom správny súd dozvie, vydá uznesenie, ktorým ho priberie do konania ako účastníka konania.

9. Podľa § 179 ods. 1 SSP, ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie.

10. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 10Sžk/38/2018 zo dňa 10.12.2018: „správna žaloba opomenutého účastníka predstavuje osobitný typ správnej žaloby, ktorej procesná úprava je v podstate plne vymedzená v § 179 S.s.p. Konanie o správnej žalobe opomenutého účastníka je čiastočne odlišné od bežného konania o všeobecnej správnej žalobe. Správny súd totiž pri správnej žalobe opomenutého účastníka preskúmava, či žalobcovi patrí postavenie opomenutého účastníka a či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy neuplynuli viac ako tri roky. Opodstatnenosť vydávania sa žalobcu za opomenutého účastníka zisťuje správny súd preskúmaním príslušného administratívneho spisu, prípadne z vyjadrenia žalovaného. Už z povahy veci je zjavné, že pre posúdenie tejto otázky nie je nevyhnutné vyžadovať vyjadrenia k žalobe aj od ostatných účastníkov administratívneho konania. Vzhľadom na osobitnú procesnú úpravu konania o žalobe opomenutého účastníka by sa preto na ňu nemali aplikovať ustanovenia týkajúce sa účastníkov konania a osoby zúčastnenej na konaní podľa § 32- § 41 S.s.p. Otázka samotného posúdenia či žalobcovi svedčí postavenie opomenutého účastníka, totiž len sama o sebe nemôže mať vplyv na práva a právom chránené záujmy iných účastníkov administratívneho konania, ktorým by inak patrilo postavenie účastníka konania podľa § 32 ods. 3 pís. a). Predmetom posudzovania je tu totiž len procesné postavenie žalobcu a nie samotné preskúmanie zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. Obdobný záver platí aj pre tých, ktorým by malo patriť postavenie osoby

zúčastnenej na konaní. Naopak, vstup prokurátora do konania o správnej žalobe opomenutého účastníka nie je vylúčený. (Baricová, J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C.H.Beck, 2018, s. 886).“

11. Ako vyplýva z predmetnej citácie uznesenia NS SR spis. zn. 10Sžk/38/2018, záver o nemožnosti aplikovať ust. § 32, § 41 SSP v žalobe opomenutého účastníka administratívneho konania je podporený aj doktrínalným výkladom. S uvedenou interpretáciou predkladajúci senát nesúhlasí a to z nasledovných dôvodov:

12. V zmysle § 2 ods. 1, 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam a právo chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Zároveň podľa § 5 ods. 2 SSP, konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. Pritom z hľadiska garancie ochrany subjektívnych práv fyzických a právnických osôb a ústavne zakotvenej pozícii správneho súdnictva je nevyhnutné zdôrazniť procesný inštitút ďalšieho účastníka konania pred správnym súdom [§ 32 ods. 3 písm. a) SSP], ktorý predstavuje záruku ochrany práv aj tých účastníkov administratívneho konania, ktorí nepodali správnu žalobu voči rozhodnutiu, ktoré bolo orgánom verejnej správy v administratívnom konaní vydané. Okrem žalobcu a žalovaného sú preto účastníkmi konania v zmysle ich všeobecného vymedzenia upraveného v § 32 ods. 1 aj ďalší účastníci konania. Akékoľvek preskúmané rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy môže priamo konštituovať alebo deklarovať práva účastníkov konkrétného administratívneho konania, resp. sa priamo dotýkať ich práv. Pokiaľ tieto osoby mali v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie postavenie účastníkov konania, mohli by byť na svojich subjektívnych právach dotknutí aj rozhodnutím správneho súdu. Na uvedené pamätá ust. § 32 ods. 3 písm. a) SSP a z uvedeného dôvodu tieto osoby musia mať možnosť byť aj účastníkom konania pred správnym súdom.

13. Procesný inštitút opomenutého účastníka v zmysle § 179 ods. 1 SSP, resp. správna žaloba opomenutého účastníka má zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov tým osobám, s ktorými orgán verejnej správy v administratívnom konaní nekonal ako s účastníkmi konania. Pokiaľ správny súd uloží povinnosť orgánu verejnej správy doručiť vo veci vydané rozhodnutie opomenutému účastníkovi, pre administratívne konanie prináša podstatné konzekvencie. Doručením uznesenia súdu orgánu verejnej správy sa zo zákona odkladajú účinky napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o riadnom opravnom prostriedku, ak osobitný predpis upravujúci konanie pred orgánom verejnej správy jeho podanie proti napadnutému rozhodnutiu alebo opatreniu pripúšťa. Opomenutý účastník má zároveň právo podať odvolanie, čo spôsobuje, že rozhodnutie orgánu verejnej správy stráca právoplatnosť a orgán verejnej správy je povinný o tomto riadnom opravnom prostriedku konať a rozhodnúť. Pokiaľ iný účastník tohto konania nadobudol práva z takého rozhodnutia, existuje tu stratou právoplatnosti priamy dotyk na jeho subjektívnych právach a zároveň sa dostáva do pozície právnej neistoty.

14. Preto nie je podľa predkladacieho senátu možné súhlasiť so záverom vyjadrením v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR spis. zn. 10Sžk/38/2018 zo dňa 10.12.2018 o tom, že „Otázka samotného posúdenia či žalobcovi svedčí postavenie opomenutého účastníka, totiž len sama o sebe nemôže mať vplyv na práva a právom chránené záujmy iných účastníkov administratívneho konania, ktorým by inak patrilo postavenie účastníka konania podľa § 32 ods. 3 písm. a)“, pretože posúdenie opodstatnenosti žaloby opomenutého účastníka môže mať vážne dôsledky pre právne postavenie iných účastníkov administratívneho konania. Najlepšie sa neopodstatnenosť takého záveru demonštruje napr. na stavebnom konaní, kedy uznesenie správneho súdu o doručení rozhodnutia žalobcovi spôsobí stratu právoplatnosti stavebného povolenia a teda stavebník stratí titul k stavbe, ktorá môže byť už rozostavaná; čo má priamy dotyk na jeho subjektívnych právach. Nehovoriac o skutočnosti, že celé administratívne konanie sa týmto postupom predĺži a po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia môže podať všeobecnú správnu žalobu aj so žiadosťou o priznanie odkladného účinku žaloby. V danom prípade opomenutý sťažovateľ odvodzuje práva a povinnosti z rozhodnutia žalovaného č. j. OSS-7131-22/2019-AV zo dňa 20.12.2019 na základe Zmluvy o postúpení práv zo dňa 10.01.2020, ktorá bola uzavretá medzi spoločnosťou Monero, s.r.o. ako postupcom a opomenutým sťažovateľom ako postupníkom. Zároveň opomenutý sťažovateľ je výlučným vlastníkom pozemkom parc. č. 7624/4, 7624/19 a 7624/21, k. ú. J. a týchto nehnuteľností sa územné rozhodnutie týka. Na základe predmetného územného rozhodnutia bolo podľa listín založených v súdnom spise vydané stavebné

povolenie č. j. OSS-293-94/2022-AV zo dňa 19.08.2022. Týmto rozhodnutím bola povolená stavba „Viladomy Ružomberok“. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté rozhodnutím Okresného úradu Žilina č. j. OU -ZA-OVBP2-2023/008074/Kod zo dňa 17.04.2023 tak, že odvolanie bolo zamietnuté a prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu bolo potvrdené. Z uvedeného vypláva výrazný vplyv na subjektívne práva opomenutého kasačného sťažovateľa.

15. Vzhľadom na všetky tieto dôvody je predkladajúci senát toho názoru, že je vec potrebné predložiť veľkému senátu na rozhodnutie o tom, ktorý z právnych názorov, či ten prezentovaný v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR spis. zn. 10Sžk/38/2018 zo dňa 10.12.2018, alebo prezentovaný v tomto uznesení, je potrebné aplikovať v ďalšej rozhodovacej činnosti Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.